

חוק העיטורים בצבא-הגנה לישראל, תש"ל-1970 *

1. בחוק זה, "חייל", "פקודות הצבא", "הרמטכ"ל" – כמשמעותם בסעיף 1 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.¹	הגדרות
2. אלה העיטורים הבאים לציין מעשי גבורה, עזו ומופת של חיילים, שנעשו בזמן שירותם: (1) עיטור הגבורה; (2) עיטור העזו; (3) עיטור המופת.	העיטורים
3. שר הבטחון, בהמלצת הרמטכ"ל, רשאי להעניק עיטור הגבורה על מעשה גבורה עילאית שנעשה בעת לחימה מול פני האויב תוך חירוף נפש.	עיטור הגבורה
4. הרמטכ"ל רשאי להעניק עיטור העזו על מעשה גבורה שנעשה במילוי תפקיד קרבי תוך חירוף נפש.	עיטור העזו
5. הרמטכ"ל רשאי להעניק עיטור המופת על מעשה שנעשה באומץ לב והוא ראוי לשמש מופת.	עיטור המופת
6. (א) אם האדם, שעל מעשהו הוענק העיטור, לא היה בחיים בשעת ההענקה, רשאי שר הבטחון או הרמטכ"ל, לפי הענין, להורות על מסירת העיטור לשאר-בשרו למשמורת. (ב) "שאר-בשר" של נפטר, לענין סעיף זה, הוא אחד מאלה, לפי הסדר: (1) אלמנה או אלמן, (2) בן או בת, (3) אם, (4) אב, (5) אח או אחות;	מסירת עיטורים למשמורת
היו שאר-בשר אחדים בדרגת קרבה אחת, יימסר העיטור למבוגר שביניהם. (ג) המוסמך להעניק את העיטור רשאי להורות, לגבי מקרה מסויים, על מסירת העיטור למשמורת לאדם שלא לפי ההסדר הקבוע בסעיף קטן (ב) או למי שאינו שאר-בשרו של הנפטר.	
7. (א) אותות לציין השתתפותו של חייל במלחמה, במערכה או בקרב (להלן – אות מערכה), והזכאים לקבלתם, יקבע שר הבטחון, באישור הממשלה. (ב) צורת אות מערכה יקבע שר הבטחון. (ג) אות מערכה יעניק שר הבטחון או מי שהוסמך לכך מטעמו. (ד) לענין סעיפים 8 ו-12 עד 16 דין אות מערכה כדין עיטור, וכל הוראות הסעיפים האמורים יחולו גם על אות מערכה, בשינויים המחוייבים.	אותות מערכה
8. הענקת עיטור מסורה לשיקול דעתו של המוסמך להעניקו, ואין אחר החלטתו ולא כלום.	שיקול דעת הרשות
9. הממשלה, לפי הצעת שר הבטחון, תקבע את צורת העיטורים.	צורת העיטור

¹ נתקבל בכנסת ביום י"ג בשבט תש"ל (20 בינואר 1970); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בה"ח 846, תשכ"ט, עמ' 313.
1 ס"ח תשט"ו, עמ' 171.

10. הסדרים להענקת עיטורים והטקסים למסירתם ייקבעו בפקודות הצבא. סדרים וטקסים

11. (א) מי שעשה מעשה שעליו הוא ראוי לעיטור, ועשה פעם נוספת מעשה שעליו הוא ראוי לאותו עיטור, מותר להעניק לו על מעשה כזה תג לעיטור, אך לא יוענק לו אותו עיטור פעם נוספת. תג לעיטור

(ב) דין תג כדין עיטור וכל הוראות חוק זה והתקנות על פיו בדבר עיטורים יחולו גם על תג.

12. שר הבטחון רשאי להתקין תקנות בדבר אופן ענידת עיטורים שהוענקו לפי חוק זה, ורשאי הוא לקבוע בהן את הנסיבות שבהן מותר לעבוד אותם. ענידה

13. מי שהוענק לו עיטור לא יהיה רשאי לענדו אם הוא אחד מאלה: מסולים לענידה

(1) אדם המרצה עונש מאסר או עונש מחבוש;

(2) אדם שלאחר שהוענק לו העיטור הורשע בשל אחת העבירות האלה:

(א) עבירה לפי סעיפים 7, 8, 9, 10, 11, 17, 22 או 23 (ב) לחוק דיני העונשין (בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז-1957²;

(ב) עבירה לפי סעיפים 12 (א), 13, 21 או 23 (ג) לחוק דיני העונשין (בטחון המדינה, יחסי חוץ וסודות רשמיים), תשי"ז-1957, כאשר העבירה בוצעה תוך כוונה לפגוע בבטחון המדינה;

(ג) עבירה לפי סעיפים 43, 44 או 45 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955;

(ד) עבירה לפי סעיף 46 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, אם העבירה נעברה בזמן לחימה או תוך כדי שימוש בנשק או איום בו;

(ה) עבירה לפי סעיף 92 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955, אם נקבע בפסק הדין במפורש, כי הכוונה שלא לחזור לצבא הוכחה שלא על פי החזקה שבסעיף 93 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו-1955.

14. (א) לא ישתמש אדם בעיטור או בדבר שיש בו צורת עיטור או דמותו לפרסומת מסחרית. איסור הייצור והשימוש

(ב) לא ייצר אדם דבר הדומה לעיטור עד כדי הטעות, לא יענדו ולא ישתמש בו למטרה אחרת.

(ג) לא ייצר אדם עיטור או דבר שיש בו צורת עיטור או דמותו, לא יסחור בהם, ולא ישתמש בהם למטרת פרסום או הסברה, אלא על פי רשיון בכתב מאת מי ששר הבטחון הסמיכו לכך ובהתאם לתנאי הרשיון; סעיף קטן זה אינו גורע מהאיסור שבסעיף קטן (א).

(ד) מי שהוענק לו עיטור לא ימכרו, לא ימשכן אותו ולא ישעבד אותו בדרך אחרת.

(ה) העובר על הוראת סעיף זה, דינו - מאסר שלושה חדשים או קנס 1000 לירות; הורשע אדם על אי-קיום תנאי רשיון שניתן לו לפי סעיף קטן (ג), בטל הרשיון מכוח ההרשעה; הוראה זו אינה גורעת ממסכות לפי כל דין אחר לבטל את הרשיון או לשנות את תנאיו.

² ס"ח תשי"ז, עמ' 172.

15. (א) (1) המוסר כיודעין לאדם המוסמך, על פי חוק או על פי פקודות הצבא, לברר עובדות לצרכי חוק זה, ידיעה כוזבת בפרט חשוב, או
 (2) המוסר ידיעה כאמור למפקדו או לרשות אחרת, בכוונה להשיג שלא כדין עיטור לעצמו או לאחר, או בכוונה למנוע הענקתו של עיטור לזולת,
 דינו — מאסר שנה אחת או קנס 3,000 לירות.

(ב) העונד עיטור ללא זכות לענדו או העונד עיטור בניגוד לחוק זה או לתקנות לפיו, דינו — מאסר שלושה חדשים או קנס 1,000 לירות.

(ג) העונד עיטור או דבר הדומה לעיטור או משתמש בו בדרך אחרת, בדרך שיש בה משום בזיון לעיטור, דינו — מאסר שנה או קנס 3,000 לירות.

16. עיטור שהוענק לפי חוק זה, אינו ניתן לעיקול ולא ייכלל בנכסיו של פושט רגל כמשמעותם בסעיף 37 לפקודת פשיטת רגל, 1936.³

איטור עיקול

17. בסעיף 131 לחוק השיפוט הצבאי, תשט"ו—1955, אחרי "תג צבאי" יבוא "אות מערכה או עיטור".

תיקון חוק השיפוט הצבאי, תשט"ו—1955

18. אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מסמכותו של הרמטכ"ל או של מי שהוסמך לכך בפקודות הצבא, להעניק ציונים לשבח על מעשים שאינם תואמים את המבחנים להענקת עיטור לפי חוק זה.

ציונים לשבח

19. (א) הסמכויות לפי חוק זה בדבר הענקת עיטורים על מעשי חייל ניתנות לשר הבטחון ולרמטכ"ל, לפי הענין, גם לענין הענקת עיטורים על מעשי שוטר מג"ב, ובלבד שעשה את המעשה במילוי תפקידו, בהוראת הצבא, בשיתוף עמו או תוך כדי תיאום עמו.

עיטור לשוטר מג"ב

(ב) דין עיטור שהוענק על פי סעיף זה כדין עיטור שהוענק על מעשה של חייל.

(ג) לענין סעיף זה, "שוטר מג"ב" — מי שנמנה עם חיל המשטרה ומשרת במשמר הגבול.

20. (א) ניתן להעניק עיטור על מעשה שנעשה אחרי יום כ"ה באייר תשכ"ז (4 ביוני 1967); ואולם מי שעד אותו יום הוענק לו —

תחילה

(1) ציון לשבח על ידי הרמטכ"ל, מותר להעניק לו על המעשה שעליו צויין לשבח עיטור לפי חוק זה;

(2) "אות גיבור ישראל", דינו כדין מי שהוענק ונמסר לו עיטור הגבורה לפי חוק זה.

(ב) אות מערכה לציון השתתפות במלחמת הקוממיות, במלחמת סיני או במלחמת ששת הימים, דינו כדין אות מערכה שהוענק לפי חוק זה.

21. שר הבטחון ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.

ביצוע ותקנות

משה דיין
שר הבטחון

גולה מאיר
ראש הממשלה

שניאור זלמן שזר
נשיא המדינה

³ ע"ר 1036, תוס' 1 עמ' 21.